

Pers en Voorlichting

Gerecht van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 82/14
Luxemburg, 12 juni 2014

Arrest in zaak T-286/09
Intel Corp. / Commissie

Het Gerecht bevestigt de geldboete van 1,06 miljard EUR die aan Intel is opgelegd wegens misbruik van haar machtspositie op de markt van de x86-processoren tussen 2002 en 2007

Het beroep van Intel tegen de beschikking van de Commissie wordt volledig verworpen

Bij beschikking van 13 mei 2009¹ heeft de Commissie de Amerikaanse fabrikant van microprocessoren Intel een geldboete van 1,06 miljard EUR opgelegd omdat deze in strijd met de mededingingsregels van de Europese Unie en van de Europese Economische Ruimte (EER) misbruik heeft gemaakt van haar machtspositie op de markt van de processoren² x86³. Bovendien heeft de Commissie Intel gelast om de inbreuk onmiddellijk te beëindigen voor zover dat nog niet zou zijn gebeurd.

Volgens de Commissie heeft Intel van oktober 2002 tot 2007 misbruik gemaakt van haar machtspositie op de wereldmarkt van x86-processoren, door een strategie toe te passen die erop was gericht haar enige ernstige concurrent, Advanced Micro Devices, Inc. (AMD)⁴, van de markt uit te sluiten.

De Commissie was van mening dat Intel een machtspositie had, aangezien deze een marktaandeel van ongeveer 70 % had en het voor haar concurrenten bijzonder moeilijk was om een plaats op de markt te veroveren en daarna ook te groeien, doordat de bedragen die zij dienden te investeren in onderzoek en ontwikkeling, intellectuele eigendom en productie-infrastructuur, onmogelijk konden worden teruggewonnen. Gelet op haar sterke machtspositie was Intel een x86-processorenleverancier waaraan niet kon worden voorbijgegaan, daar de afnemers enkel bij haar terecht konden om in een deel van hun behoeften te voorzien.

Volgens de Commissie bestond het misbruik⁵ uit verschillende maatregelen die Intel had vastgesteld ten aanzien van haar eigen afnemers (computerfabrikanten) en van de Europese distributeur van micro-elektronicatoestellen Media-Saturn-Holding.

Zo kende Intel kortingen toe aan de vier voornaamste computerfabrikanten (Dell, Lenovo, HP en NEC), op voorwaarde dat zij al hun – of bijna al hun – x86-processoren bij haar kochten. Ook deed Intel betalingen toekomen aan Media-Saturn, mits deze uitsluitend met x86-processoren van Intel uitgeruste computers verkocht. Volgens de Commissie verzekerden deze kortingen en betalingen de klantgetrouwheid van de vier genoemde fabrikanten en van Media-Saturn en verminderden zij aldus aanzienlijk de mogelijkheid voor de concurrenten van Intel om de concurrentie aan te gaan

¹ Een samenvatting van de beschikking is gepubliceerd in Publicatieblad C 227 van 22 september 2009, blz. 13. Zie eveneens de persmededeling van de Commissie [IP/09/745](#) van 13 mei 2009 en [MEMO/09/400](#) van 21 september 2009.

² De processor is een essentieel onderdeel van elke computer, zowel voor de algemene prestaties van het systeem als wat de totale kosten van het apparaat betreft. Hij wordt vaak als het „brein” van de computer beschouwd. Voor de productie van processoren zijn dure hoogtechnologische installaties vereist.

³ De microprocessoren die in computers worden gebruikt, kunnen in twee groepen worden ingedeeld, namelijk x86-processoren en processoren die op een andere architectuur zijn gebaseerd. De x86-architectuur is een door Intel voor haar microprocessoren ontworpen norm waarmee de exploitatiesystemen Windows en Linux worden bestuurd. Windows is grotendeels verbonden met het samenstel van x86-instructies.

⁴ Vóór 2000 waren er verschillende fabrikanten van x86-processoren. De meeste daarvan zijn echter van de markt verdwenen.

⁵ Volgens de Commissie gaat het om één enkele, voortdurende inbreuk.

op basis van de verdiensten van hun eigen x86-processoren. Het mededingingsversturende gedrag van Intel had bijgevolg een negatieve weerslag op de keuze van de consument en ondermijnde elke innovatieprikkel.

Bovendien deed Intel ook betalingen aan computerfabrikanten (HP, Acer en Lenovo) op voorwaarde dat zij de marktlancering van met processoren van AMD uitgeruste computers uitstelden of annuleerden en/of beperkingen op de distributie van deze producten oplegden.

Op basis van de richtsnoeren van 2006 heeft de Commissie Intel een geldboete opgelegd van 1,06 miljard EUR.⁶ Het betreft de zwaarste geldboete die de Commissie ooit aan één enkele onderneming heeft opgelegd voor een inbreuk op de mededingingsregels.

Intel heeft tegen de beschikking van de Commissie beroep ingesteld bij het Gerecht. Zij verzoekt om nietigverklaring van deze beschikking, of minstens om een aanzienlijke verlaging van de geldboete.⁷

In het vandaag uitgesproken arrest verwerpt het Gerecht dit beroep en bevestigt het dus de beschikking van de Commissie.

Het Gerecht verklaart met name dat de **aan Dell, HP, NEC en Lenovo toegekende kortingen exclusiviteitskortingen** zijn. Wanneer een onderneming met een machtspositie dergelijke kortingen toekent, zijn deze onverenigbaar met de doelstelling van een niet-vervalste mededinging in de gemeenschappelijke markt. Behoudens in uitzonderlijke gevallen zijn deze kortingen immers niet gebaseerd op een economische prestatie die een dergelijk financieel voordeel rechtvaardigt, maar hebben zij tot doel de vrije keuzemogelijkheid van de afnemer om te bepalen van welke leverancier hij producten koopt, uit te sluiten of te beperken, en tevens om de toegang tot de markt te blokkeren voor andere producenten. Dit type korting vormt een misbruik van machtspositie wanneer er geen objectieve rechtvaardiging voor de toekenning ervan bestaat. **Exclusiviteitskortingen die door ondernemingen met een machtspositie worden verleend, kunnen op zich reeds de mededinging beperken en concurrenten van de markt verdringen.** Bijgevolg hoeft niet per geval – op basis van de concrete omstandigheden van elke zaak – te worden aangetoond dat zij daartoe kunnen leiden.

Het Gerecht wijst er in dit verband op dat het met het oog op het uitbrengen van een aantrekkelijk aanbod voor een concurrent niet volstaat om de afnemer van Intel gunstige voorwaarden aan te bieden voor de producten die hij hem zelf kan verkopen. Deze concurrent moet ook voorzien in een compensatie voor het feit dat zijn afnemer de exclusiviteitskorting dreigt te verliezen omdat hij ervoor kiest producten bij hem te kopen. Om een gunstig aanbod te kunnen uitbrengen dient de concurrent de korting die Intel verleent met betrekking tot de volledige of bijna volledige behoeften van de afnemer (daaronder begrepen de vraag naar producten waaraan alleen Intel – als onontkoombare leverancier – kan voldoen) uitsluitend te compenseren op het deel van de producten dat hij zelf aan de klant kan voorstellen.

Aangezien door ondernemingen met een machtspositie toegekende exclusiviteitskortingen naar hun aard zelf de mededinging beperken, **was de Commissie, anders dan Intel betoogt, niet verplicht om de concrete omstandigheden van de zaak te onderzoeken teneinde het bewijs te leveren dat de kortingen in de praktijk ertoe leidden – of ertoe konden leiden – dat de concurrenten van de markt werden verdrongen.**

Het Gerecht stelt in dit verband vast dat het criterium dat in het Engels de „**as efficient competitor test**” („even efficiënte concurrent toets”) wordt genoemd, niet hoeft te worden

⁶ Dit bedrag is bepaald op basis van de waarde van de verkoop van processoren die Intel in het laatste jaar van de inbreuk aan op de EER-markt gevestigde ondernemingen had gefactureerd (3 876 827 021 EUR in 2007). De Commissie heeft vervolgens een deel van deze waarde op basis van de zwaarte van de inbreuk berekend (5 % van een toegestaan maximum van 30 %), alvorens dit bedrag te vermenigvuldigen met het aantal jaren van de inbreuk (vijf jaar en drie maanden, wat leidt tot de factor 5,5).

⁷ In deze zaak is de Association for Competitive Technology geïntervenieerd aan de zijde van Intel, terwijl de Union fédérale des consommateurs – Que choisir is geïntervenieerd aan de zijde van de Commissie.

toegepast wanneer de Commissie naar behoren heeft geverifieerd of de kortingen in staat waren een even doeltreffende concurrent als Intel van de markt te verdrijven. Met deze test kan specifiek de prijs worden bepaald waartegen een even efficiënte concurrent als de onderneming met een machtspositie zijn producten had moeten aanbieden om een afnemer te vergoeden voor het verlies van de door de onderneming met een machtspositie verleende korting. Aangezien door ondernemingen met een machtspositie toegekende exclusiviteitskortingen als zodanig de mededinging beperken, **was de Commissie niet verplicht om via een analyse van de concrete omstandigheden van de zaak aan te tonen dat de door Intel verleende kortingen AMD van de markt konden verdringen**. Zelfs indien de concurrent, ondanks de toegekende kortingen, steeds zijn kosten heeft kunnen dekken, betekent deze omstandigheid bovendien niet dat geen sprake is van een uitsluitingseffect. De methode van exclusiviteitskortingen kan de toegang tot de markt voor de concurrenten van de onderneming met een machtspositie immers bemoeilijken, ook al is die toegang economisch niet onmogelijk.

Wat **de betalingen aan Media-Saturn betreft**, stelt het Gerecht vast dat het om dezelfde mededingingsverstoringende maatregel gaat als de praktijken die ten opzichte van de fabrikanten van computers werden gehanteerd, maar in een latere fase van de keten van koop-verkoopverrichtingen. **De Commissie was dus niet verplicht om op basis van de concrete omstandigheden van de onderhavige zaak te onderzoeken of deze betalingen van die aard waren dat zij de mededinging konden beperken. Zij diende enkel aan te tonen dat Intel een financiële stimulans had toegekend waaraan een exclusiviteitsvoorwaarde was gekoppeld.**

Gesteld al dat de Commissie per geval had dienen te bewijzen dat de aan de ondernemingen Dell, HP, NEC, Lenovo en Media-Saturn toegekende exclusiviteitskortingen en -betalingen de mededinging konden beperken, is het Gerecht van oordeel dat de Commissie bij haar onderzoek van de specifieke omstandigheden van de zaak rechtens genoegzaam heeft aangetoond dat dit inderdaad het geval was.

Wat de **bedragen betreft die aan HP, Acer en Lenovo zijn betaald** om de verkoop van sommige met AMD-processoren uitgeruste computers te vertragen, stil te leggen of te beperken, constateert het Gerecht dat deze betalingen de toegang tot de markt voor AMD konden bemoeilijken. Het stelt ook vast dat Intel een mededingingsverstoringend doel heeft nagestreefd, aangezien het enige belang dat een onderneming met een machtspositie kan hebben om de verkoop van met een bepaald product van een concurrent uitgeruste producten te beletten, erin bestaat deze concurrent schade te berokkenen. Dergelijke praktijken vallen duidelijk niet onder een op verdiensten gestoelde mededinging. Deze praktijken, die de Commissie „onverbloemde concurrentiebeperkingen” noemt, leveren misbruik van machtspositie op.

Wat de vraag betreft of **de Commissie** volgens het internationale recht **territoriaal bevoegd** was om de mededingingsverstoringende gedragingen van Intel te bestraffen, wijst het Gerecht erop dat dit zowel op grond van de uitvoering als van de gevolgen van de mededingingsverstoringende praktijken in de Unie het geval was. Het Gerecht merkt dienaangaande op dat de gedragingen die Intel in de beschikking van de Commissie werden verweten, aanzienlijke, onverwijde en voorzienbare effecten in de EER konden sorteren. De Commissie was dan ook bevoegd om dit gedrag te bestraffen.

Het Gerecht stelt voorts vast dat **de Commissie het bestaan van de gelaakte exclusiviteitskortingen en de onverbloemde concurrentiebeperkingen in haar beschikking** rechtens genoegzaam heeft aangetoond. Het verwierpt de argumenten waarmee Intel de desbetreffende vaststellingen van de Commissie ter discussie tracht te stellen.

Bovendien heeft **de Commissie** volgens het Gerecht **rechtens genoegzaam bewezen dat Intel heeft geprobeerd om de mededingingsverstoringende aard van haar praktijken te verbergen en een algehele langetermijnstrategie heeft ontwikkeld om AMD van de – vanuit strategisch oogpunt belangrijkste – verkoopkanalen uit te sluiten**.

Ten slotte is het Gerecht van oordeel dat **Intel geen enkel argument heeft aangevoerd op basis waarvan kan worden geconcludeerd dat de opgelegde geldboete onevenredig is**.

Geoordeeld moet integendeel worden dat deze geldboete passend is, rekening houdend met de omstandigheden van de zaak. Het Gerecht wijst er onder meer op dat de Commissie het aandeel van de waarde van de verkooptransacties op basis van een zwaartefactor van 5 % heeft bepaald, dat wil zeggen onderaan de schaal die tot 30 % gaat.⁸ Bovendien bedraagt de geldboete 4,15 % van de jaaromzet van Intel, hetgeen ruim beneden de toegestane bovengrens van 10 % is.

NOTA BENE: Tegen de beslissing van het Gerecht kan binnen een termijn van twee maanden vanaf de betekening ervan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld bij het Hof.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is enkel beschikbaar in het Engels en in het Frans. Deze teksten worden op de dag van de uitspraak op de webpagina CURIA gepubliceerd. Uittreksels van het arrest zullen beschikbaar zijn in alle andere officiële talen, behalve het Iers.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁸ Zie betreffende de berekening van de geldboete voetnoot 6.